

**ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Απόδειξη σχ. βιβλίο, σελ. 30
A2. Ορισμός σχ. βιβλίο, σελ. 13
A3. Ορισμός σχ. βιβλίο, σελ. 139
A4. α) Λάθος
β) Σωστό
γ) Σωστό
δ) Λάθος
ε) Σωστό

ΘΕΜΑ Β

$$v = 60$$

X: "βαθμολογία"

$$t_{\min} = 10$$

$$t_{\max} = 20$$

$$κ = 5 \text{ κλάσεις}$$

B1. $R = t_{\max} - t_{\min} = 20 - 10 = 10$

$$c = \frac{R}{κ} = \frac{10}{5} = 2$$

οι κλάσεις θα είναι:

$$[10-12)$$

$$[12-14)$$

$$[14-16)$$

$$[16-18)$$

$$[18-20)$$

Με κεντρικές τιμές:

$$x_1 = \frac{10+12}{2} = 11$$

$$x_2 = x_1 + c = 11 + 2 = 13$$

$$x_3 = x_2 + c = 13 + 2 = 15$$

$$x_4 = x_3 + c = 15 + 2 = 17$$

$$x_5 = x_4 + c = 17 + 2 = 19$$

από τα δεδομένα προκύπτουν τα εξής:

• $\alpha_3^\circ = 144^\circ$ (1)

• $f_1 = f_2$ (2)

• $v_1 + v_2 + v_3 = 48$ (3)

• $v_5 = 6$

(1) $\Leftrightarrow f_3 \cdot 360^\circ = 144^\circ \Leftrightarrow f_3 = \frac{144}{360} \Leftrightarrow f_3 = \frac{2}{5} = \frac{4}{10} \Leftrightarrow f_3 = 0,4$

$f_3 \% = f_3 \cdot 100 \% \Leftrightarrow f_3 \% = 40 \%$

$f_3 = \frac{v_3}{v} \Leftrightarrow v_3 = f_3 \cdot v = 0,4 \cdot 60 \Leftrightarrow v_3 = 24$

(2) $\Leftrightarrow \frac{v_1}{v} = \frac{v_2}{v} \Leftrightarrow v_1 = v_2$ (4)

(3) $\Leftrightarrow v_1 + v_1 + 24 = 48 \Leftrightarrow 2v_1 = 24 \Leftrightarrow v_1 = 12$

(4) $\Leftrightarrow v_2 = 12$

$f_1 = \frac{v_1}{v} = \frac{12}{60} \Leftrightarrow f_1 = \frac{1}{5} = \frac{2}{10} \Leftrightarrow f_1 = 0,2$

(2) $\Leftrightarrow f_2 = 0,2$

$f_1 \% = f_2 \% = f_1 \cdot 100 \% = 0,2 \cdot 100 \Leftrightarrow f_1 \% = f_2 \% = 20 \%$

$v = v_1 + v_2 + v_3 + v_4 + v_5 \Leftrightarrow v_4 = v - (v_1 + v_2 + v_3 + v_5) \Leftrightarrow v_4 = 60 - (12 + 12 + 24 + 6) \Leftrightarrow$

$v_4 = 60 - 54 \Leftrightarrow v_4 = 6$

$f_4 = \frac{v_4}{v} = \frac{6}{60} = \frac{1}{10} \Leftrightarrow f_4 = 0,1$

$f_4 \% = f_4 \cdot 100 \% = 0,1 \cdot 100 \Leftrightarrow f_4 \% = 10 \%$

και αφού και $v_5 = 6$ προκύπτει: $f_5 = 0,1$, $f_5 \% = 10 \%$

άρα ο πίνακας συμπληρωμένος είναι:

Βαθμολογία [-)	Κεντρική Τιμή x_i	Συχνότητα v_i	Σχετική Συχνότητα f_i	$f_i \%$
[10-12)	11	12	0,2	20
[12-14)	13	12	0,2	20
[14-16)	15	24	0,4	40
[16-18)	17	6	0,1	10
[18-20)	19	6	0,1	10
Σύνολο	—	60	1	100

B2.

$$x_1 \cdot v_1 = 11 \cdot 12 = 132$$

$$x_2 \cdot v_2 = 13 \cdot 12 = 156$$

$$x_3 \cdot v_3 = 15 \cdot 24 = 360$$

$$x_4 \cdot v_4 = 17 \cdot 6 = 102$$

$$x_5 \cdot v_5 = 19 \cdot 6 = 114$$

$$\sum_{i=1}^5 x_i \cdot v_i = 132 + 156 + 360 + 102 + 114 = 864$$

άρα η μέση τιμή θα είναι: $\bar{x} = \frac{1}{v} \sum_{i=1}^5 x_i \cdot v_i = \frac{864}{60} \Leftrightarrow \boxed{\bar{x} = 14,4}$

B3. Βαθμολογία από 10 έως 14 πήραν $v_1 + v_2 = 12 + 12 = \boxed{24}$ μαθητές

B4. Το 17 είναι η κεντρική τιμή της 4^{ης} κλάσης οπότε βαθμολογία τουλάχιστον 17 αντιστοιχεί στη μισή 4^η κλάση και όλη την 5^η.

Αφού οι παρατηρήσεις είναι ομοιόμορφα (και συμμετρικά) κατανεμημένες σε κάθε

κλάση, το ζητούμενο ποσοστό είναι: $\frac{f_4}{2} \% + f_5 \% = \frac{10}{2} \% + 10 \% = \boxed{15\%}$ των μαθητών

ΘΕΜΑ Γ

$$\Omega = \{\omega_1, \omega_2, \omega_3, \omega_4\}$$

$$A = \{\omega_1, \omega_3\}$$

$$B = \{\omega_2, \omega_4\}$$

$$P(A - B) = \frac{v+1}{v+4}, \quad v: \text{θετικός ακέραιος}$$

$$P(B - A) = \frac{v-1}{2v}$$

Γ1. $(A - B) = \{\omega_1, \omega_3\} = A$

άρα: $P(A - B) = P(A)$

2^{ος} τρόπος

$$A \cap B = \emptyset, \text{ οπότε } P(A \cap B) = 0$$

$$\text{άρα } P(A - B) = P(A) - P(A \cap B) \Leftrightarrow P(A - B) = P(A)$$

Ομοίως:

$$B - A = \{\omega_2, \omega_4\} = B$$

$$\text{άρα: } P(B - A) = P(B) \text{ ή } P(B - A) = P(B) - P(A \cap B) = P(B)$$

Γ2. Από τον αξιωματικό ορισμό της πιθανότητας ισχύει:

$$P(\omega_1) + P(\omega_2) + P(\omega_3) + P(\omega_4) = 1 \quad (1)$$

$$P(A - B) = P(A) \Leftrightarrow P(A) = \frac{v+1}{v+4} \Leftrightarrow P(\omega_1) + P(\omega_3) = \frac{v+1}{v+4} \quad (2)$$

$$P(B-A) = P(B) \Leftrightarrow P(B) = \frac{v-1}{2v} \Leftrightarrow P(\omega_2) + P(\omega_4) = \frac{v-1}{2v} \quad (3)$$

$$(1) \stackrel{(2)}{\Leftrightarrow} \frac{v+1}{v+4} + \frac{v-1}{2v} = 1 \Leftrightarrow 2v(v+1) + (v+4)(v-1) = 2v(v+4)$$

$$\Leftrightarrow \cancel{2v^2} + 2v + v^2 - v + 4v - 4 = \cancel{2v^2} + 8v$$

$$\Leftrightarrow v^2 - 3v - 4 = 0 \Leftrightarrow (v+1)(v-4) = 0$$

$$\Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} v = -1 \text{ ή } v = 4 \\ \text{όμως } v \in \mathbb{Z}^+ \end{array} \right\} \Rightarrow \boxed{v=4}$$

Γ3.

$$P(A) = \frac{v+1}{v+4} = \frac{4+1}{4+4} \Leftrightarrow \boxed{P(A) = \frac{5}{8}}$$

$$P(B) = \frac{v-1}{2v} = \frac{4-1}{2 \cdot 4} \Leftrightarrow \boxed{P(B) = \frac{3}{8}}$$

Γ4. $A' \cup B' = (A \cap B)'$

$$\text{άρα } P(A' \cup B') = P((A \cap B)') = 1 - P(A \cap B) = 1 - 0 = 1$$

$$\text{δηλαδή: } \boxed{P(A' \cup B') = 1 = P(\Omega)}$$

2^{ος} τρόπος

$$A' = \{\omega_2, \omega_4\} = B \text{ οπότε: } A' \cup B' = B \cup B' = \Omega \text{ άρα: } P(A' \cup B') = P(\Omega) = 1$$

ΘΕΜΑ Δ

$$\mathbf{\Delta 1.} \quad f(t) = \frac{1}{300s^2} (t - \bar{x})^3, \quad t \in \mathbb{R}, \quad s \neq 0$$

Η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} , με:

$$f'(t) = \frac{1}{300s^2} \left((t - \bar{x})^3 \right)' = \frac{1}{300s^2} 3(t - \bar{x})^2 \cdot (t - \bar{x})' \Leftrightarrow$$

$$f'(t) = \frac{1}{100s^2} (t - \bar{x})^2 \geq 0 \text{ για κάθε } t \in \mathbb{R} \text{ (αφού } \frac{1}{100s^2} > 0 \text{ και } (t - \bar{x})^2 \geq 0)$$

άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} .

Δ2. Ο ρυθμός μεταβολής της f είναι η f'. Η f'(t) είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με:

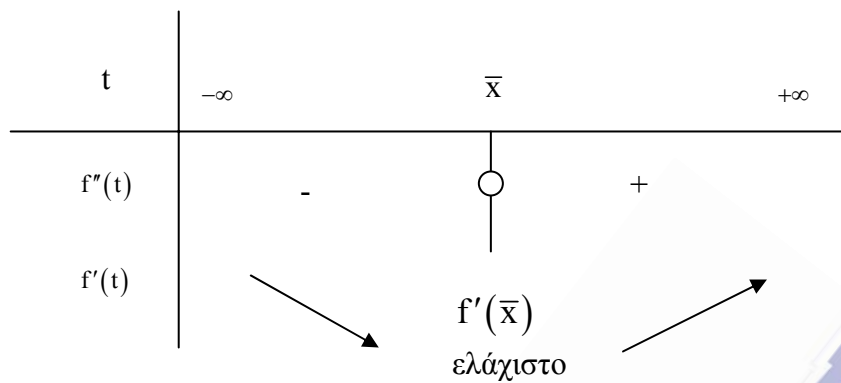
$$f''(t) = \frac{1}{100s^2} \left((t - \bar{x})^2 \right)' = \frac{1}{100s^2} \cdot 2(t - \bar{x}) \cdot (t - \bar{x})' \Leftrightarrow$$

$$f''(t) = \frac{1}{50s^2} (t - \bar{x}) \text{ όπου } \frac{1}{50s^2} > 0$$

$$f''(t) = 0 \Leftrightarrow t - \bar{x} = 0 \Leftrightarrow t = \bar{x}$$

$$f''(t) > 0 \Leftrightarrow t - \bar{x} > 0 \Leftrightarrow t > \bar{x}$$

$$f''(t) < 0 \Leftrightarrow t - \bar{x} < 0 \Leftrightarrow t < \bar{x}$$

αφού

$$\left. \begin{array}{l} f'(\bar{x}) = 0 \\ f'(t) < 0 \text{ στο } (-\infty, \bar{x}) \\ f'(t) > 0 \text{ στο } (\bar{x}, +\infty) \end{array} \right\} \Rightarrow \text{η } f' \text{ παρουσιάζει ελάχιστο στο } t = \bar{x}$$

το ελάχιστο είναι: $f'(\bar{x}) = \frac{1}{100s^2}(\bar{x} - \bar{x})^2 \Leftrightarrow f'(\bar{x}) = 0$

Δ3. $f'(0) = \frac{1}{100s^2}(0 - \bar{x})^2 = 1 \Leftrightarrow \frac{\bar{x}}{100s^2} = 1 \Leftrightarrow$

$$\bar{x}^2 = 100s^2 \Leftrightarrow \frac{s^2}{\bar{x}^2} = \frac{1}{100} \Leftrightarrow \left| \frac{s}{\bar{x}} \right| = \frac{1}{10} \stackrel{s>0}{\Leftrightarrow} \frac{s}{|\bar{x}|} = \frac{1}{10} \Leftrightarrow cv = \frac{1}{10}$$

αφού $cv = \frac{1}{10}$ ή 10%, το δείγμα είναι οριακά ομοιογενές.

Δ4. Η μέση τιμή των $f'(t_1), f'(t_2), \dots, f'(t_v)$ είναι:

$$\begin{aligned} \bar{y} &= \frac{f'(t_1) + f'(t_2) + \dots + f'(t_v)}{v} = \\ &= \frac{\frac{1}{100s^2}(t_1 - \bar{x})^2 + \frac{1}{100s^2}(t_2 - \bar{x})^2 + \dots + \frac{1}{100s^2}(t_v - \bar{x})^2}{v} = \\ &= \frac{1}{100s^2} \cdot \frac{(t_1 - \bar{x})^2 + (t_2 - \bar{x})^2 + \dots + (t_v - \bar{x})^2}{v} = \frac{1}{100s^2} \cdot s^2 \Leftrightarrow \boxed{\bar{y} = \frac{1}{100}} \end{aligned}$$